

MŪSU PASTOGĖ

Biblioteka

XXXV-ji metai

Australian Lithuanian Weekly
Registered by Australia Post Publication No NBH 0698 Kaina / Price 60 c. 15.10.1984 Nr. 39-40 (1858-1859)

PLB Valdyboje

PLB PIRMININKAS EUROPOJE

Rugpjūčio mėnesį Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdybos pirmininkas Vytautas Kamantas su žmona Gražina lankė Europos lietuvių keliaudami per Vakarų Vokietiją, Austriją ir Šveicariją.

Vokietijoje, Vasario 16 gimnazijos sodyboje netoli Frankfurto, jie viešėjo pas gimnazijos direktorių Andrių Šmitą ir jo žmoną bei darbų talkininkę Marytę Dambriūnaitę - Šmitienę. Apie gimnazijos reikalus ten tarėsi su direktoriumi Šmitu, su gimnazijos kuratorijos pirmininku tėvu Alf. Bernatoniū bei mokytojais ir jiems pažadėjo PLB paramą, rūpinantis mokiniams, mokytojais, knygomis ir lėšomis. Gimnazijai Kamantas perdavė Lietuvių Fondo paskirtą 1.000 dol. auką. Naujus mokslo metus gimnazija

ruošėsi pradėti su žymiai didesniu mokinių skaičiumi negu praėjusiais metais. Netrukus prasidės naujo berniukų bendrabučio statyba ir apdegusios pilies remontas. Rugpjūčio mėnesį gimnazijos sodyboje buvo pastatytas laikinas pastatas - barakas su aštuoniomis klėmis. PLB vicepirmininkė Birutė Jasaitienė labai daug rūpinasi parama Vasario 16 gimnazijai.

Vasario 16 gimnazijos sodybos žemė ir turtas formaliai priklauso Vokietijos Lietuvių Bendruomenei, kuri už vieną markę viską išnuomavo 99 metams Vasario 16 gimnazijos kuratorijai, gimnazijos reikalų vyriausiajai tvarkytojai. PLB Valdybai kuratorijoje atstovauja kun. Bronius Liubinas. Sodyboje yra Vokietijos LB Krašto Valdybos raštinė, kurioje ilgus metus dirba jos vedėjas Justinas Lukošius.

Su juo PLB pirmininkas pasinformavo įvairiais einamaisiais LB reikalais.

Muenchene ligoninėje Kamantai aplankė po operacijos baigiančią pasveikti darbščią lietuvių veikėją ir "Pasaulio Lietuvio" bendradarbę Aliną Griniene, ir susitiko su buvusiu PLB Valdybos reikalų vedėju Dr. Sauliumi Girniumi. Kartu su juo PLB pirmininkas Kamantas turėjo bendrą pasitarimą su latvių jaunimo vadovu bei kitais metais Europoje pabaltiečių jaunimo planuojamos specialios kelionės Baltijos jūroje ("Baltic Peace and Freedom Cruise") organizatoriumi Maris Graudinš. Buvo sutarta susitikti šį rudenį Chicagoje ir pasitarti dėl kai kurių organizacinių detalių. Lietuvių jaunimui šiuo reikalu atstovauja Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininkas bei PLB Valdybos narys Gintaras Grušas.

Laisvosios Europos ir Laisvės radijų istaigose Muenchene PLB pirmininkas Kamantas kalbėjosi su jų pareigūnais, aplankė lietuvių skyrių, ir per radijo pasakė žodį Lietuvai, klausytojus painformuodamas apie PLB pastangas visokiais būdais padėti lietuvių tautai tėvynėje kovoti už jos laisvę, išėivijos lietuvių tarpe išlaikant ir ugdant tautinį sąmoningumą.

Augsburge vykusios Europos lietuviškųjų studijų

Vilnius, dail. P. Rauduvės medžio raiziny

savaitės metu PLB pirmininkas Vytautas Kamantas ir vicepirmininkas Algimantas Gečys skaitė paskaitas apie PLB veiklą bei planus, ir dalyvavo kartu su Lietuvos Diplomatinės tarnybos atstovu Dr. Albertu Geručiu ir vyskupu Antanu Deksnium Europos kraštų bendruomenių vadovų suvažiavime. Europos lietuviškųjų studijų savaitės rengėjams Kamantas perdavė Lietuvių Fondo paskirtą 500 dol. čekį.

Būs daugiau

Įvykiai

Australijos ministeris pirmininkas Mr. Hawke paskelbė federalinius rinkimus, kurie įvyks gruodžio 1 d., šeštadienį. Spaudoje spėliojama, kad valdžioje esanti darbo partija sustiprins savo pozicijas laimėdama daugiau atstovų parlamente. Drauge su parlamento rinkimais bus renkama ir pusė senato, o taip pat balsavimo keliu bus atsiklausta dėl konstitucijos pakeitimo siekiant, kad ateityje būtų renkamas ir visas senatas. Dabartiniame senate yra opozicijos persvara ir greičiausia net ir po rinkimų padėtis nepasikeis. Tai gi, rinkimai gruodžio 1 d.

ALB KRAŠTO VALDYBOJE

Aukų rinkimo vėjus Vasario 16 Gimnazijai praėjo sėkmingai. Rugpjūčio 11 d. išsiuntė Vasario 16 Gimnazijos vadovybei vieną tūkstantį ir keturis šimtus DM — Vakarų Vokietijos markių.

Aukos plaukia ir toliau. Gauta iš Sale Seniūnijos \$ 50, Adelaidės Apylinkės Valdybos \$ 210.

Lituanistinei Katedrai: Sale Seniūnija \$ 50.

Krašto Valdyba reiškia ypatingą padėką V. Koženiauskienei — Latrobe Valley seniūnei ir E. Eskirtienei — Sale seniūnei už rūpestingą bendruomeninį darbą, abi prisiuntė mums skirtą Lietuvos mokesčio dalį, išrinkusios iš visų jų seniūnijose gyvenančių tautiečių.

V. Augustinavičius
Krašto Valdybos
sekretorius

SYDNEJAUS LIETUVIŲ KLUBO VALDYBOS

ATSIŠAUKIMAS

PASKOLŲ VAJAUS REIKALU

Klubo metiniame susirinkime, rugsėjo 23 d., buvo priimta rezoliucija rinkti pasižadėjimus beprocentinėms paskoloms sumoje \$ 150.000.

Čia pat susirinkime buvo pasižadėta virš \$ 48.000. Spalio 1 d. pasižadėjimų jau turime \$ 58.675.

Šiandieną Lietuvių Klubą Valdyba per šį laikraštį kreipiasi ne tik į Sydnejaus Lietuvių Klubą narius, bet į visus Sydnejaus ir visos Australijos lietuvius bei jų organizacijas. Esame bendra lietuviška šeima, ateikime į pagalbą viens kitam. Tai nėra išmaldos prašymas, bet tai yra prašymas paskolos ir pagalbos.

KLUBUI ŠIUO METU REIKALINGA JŪSŲ PARAMA* NUO JŪSŲ PRIKLAUSO ŠIŲ LIETUVIŲ NAMŲ — LIETUVYBĖS CENTRO EGZISTENCIJA SYDNEJUJE.

MUMS REIKIA SURINKTI \$ 150.000 BEPROCENTINĖS PASKOLOS AR AUKŲ IR TIK TAI ATLIKĘ GALĖSIME PRADĖTI VERSTIS SAVO JĖGOMIS.

ATLIKIME SAVO LIETUVIŠKĄ ĮSIPAREIGIJimą, — DUOKIME KIEK GALIME — NELAUKIME, KAD MŪSŲ PRAŠYTŲ — PATYS ATNEŠKIME IR PASIŪLYKIME, NES NUO MŪSŲ DOSNUMO PRIKLAUSO LIETUVIŲ NAMŲ ATEITIS.

Klubo Valdyba pavedė V. Bukevičiui ir A. Dudaičiui sudaryti Vajui Pravesti Komitetą iš įtakingų ir veiklių Sydnejaus lietuvių. Šis Komitetas bus greit sudarytas ir paskelbtas.

Šio Komiteto nariai kreipsis į jus — būkite jiems dosnūs ir malonūs, jie dirba ir tiki, kad Klubą gerovė priklauso nuo mūsų visų.

TEBŪNIE SPALIS — VAJAUS MĖNUO. DEKIME VISAS PASTANGAS, KAD ŠIO MĖNESIO VAJAUS TIKSLAS BŪTŲ PILNAI ATSIEKTAS.

PRISIDĖKIME KIEK GALIME — ATIDUOKIME KĄ PRIVALOME!

Pasižadėjimus, aukas ar paskolas prašome siųsti LITHUANIAN CLUB LTD., P.O. Box 205, Bankstown, NSW, 2200. (Tel. 708-1414).

Lietuvių Klubą Valdybos vardu

V. Bukevičius
A. Dudaitis

Gromyko misija

Metų pabaigoje Amerikoje vyksta prezidentiniai rinkimai, kurie lemtingi tolimesnei Amerikos politikai. Išbuvęs penkerius metus Baltuose Rūmuose prez. R. Reagan išryškėjo kaip kietas vadas, nepasidavęs sovietų spaudimui ir siekęs atstatyti Amerikos politinį ir karinį prestižą pasaulio akyse. Santykiuose su Sov. Sąjunga jis pastatė kietas sąlygas, kad Amerika yra jei ne pirmaujanti, tai bent sovietams tolygi jėga ir negalinti priimti sovietų diktuojamų sąlygų, ko pasekoje su sovietais tolimesnės derybos nutrūko. Rusai tikėjosi, kad šiuose Amerikos prezidento rinkimuose susilauks sau palankesnio prezidento, bet varomos propagandos Amerikos balsuotojai gali pasisakyti už prez. Reaganą, sovietai metė paskutinį kozerį - nusiuntė į Ameriką savo užsienių reik. ministrį Gromyko sudrumsti vandenį. Jo susitikimai su prez. R. Reagan ir jo rivalu Mr. W. Mondale norimų tikslų neatsiekė. Vargu, ar Gromyko vizitas turės įtakos balsuotojams ypač po to, kai prez. R. Reagan amerikiečių

tarpe pažadino patriotinę sąmonę.

Sovietų Gromyko kalba Jungtinėse Tautose, kaltinanti amerikiečius ir prez. Reagano administraciją, neatsiekė norimo palankumo. Prez. Reagano principas - tik būnant galingam galima pastoti kelią karui ir išlaikyti taiką pasaulyje - paliko nepažeistas.

Grįždamas namo sovietų Gromyko susitiko su Rytų Vokietijos bosu p. Honecker su juo išsibučiuodamas, nors neseniai sovietai Honecken piktai puolė, kad šis sutikęs susitikti su Vak. Vokietijos vadais ieškant glaudesnių santykių. Maskvai prieštaraujant Honecken vizitas susitikti su Vak. Vokietijos kancleriu Mr. Kohl nediplomatiškai buvo atšauktas, nes pasklido įtarimų, jog abiejų Vokietijų vadai siekia Vokietijos sujungimo, kas Kremlui nepriimtina. Seniai planuotas Honecker vizitas į Bonną Maskvai spaudžiant atšauktas - tuo pačiu apkalbinant Vak. Vokietijos vadovybę, kad ji stengiasi suskaldyti vieningą sovietinio bloko sistemą.

S v a r b u visiems

Neseniai praėjo Sydnejaus Lietuvių Klubu metinis susirinkimas, kuriame šalia kitų reikalų daugiausia dėmesio skirta Klubu finansinei padėčiai išspręsti. Kaip jau iš pereinamojo M.P. Nr. skelbtų pranešimų žinome, Klubą spaudžia didelės skolos, kurių terminai baigiasi ir reikia kaip nors išsudarosios padėties išbristi.

Tuo tarpu Klubui skubiai reikalinga 150 000 dolerių, kas pašalintų pavoja prarasti Liet. Klubą, o drauge ir Lietuvių Namus - visos Sydnejaus ir apylinkių lietuvių veiklos centras ir židinys. Prie esamų ekonominių ir kitokių sąlygų Klubas savomis jėgomis iš apyvartos nepajėgia apmokėti skolų ir nušimčių. Belieka tik savomis pastangomis išpirkti Klubą ir tuo pačiu visą lietuvių centrą, kad turėtume dabar ir ateityje savo namus, visos mūsų veiklos ašį.

Ar tas įmanoma vietinėmis sydnejiškių lietuvių jėgomis? 150 000 atrodo gąsdinanti suma. Galbūt. Vienam ar keliems sudaryti tokią sumą gal būtų ir nepaikiama. Betgi Sydnejuje yra daugiau negu tūkstantis lietuvių, kuriems tokią sumą sudaryti nebūtų tik juokas - kiekvienas tik po 150 dolerių! Palyginamai nė vienas iš mūsų nesėdi ant ledo ir paskolinti ar paaukoti \$ 150 nebūtų didelė skriauda nei sau, nei šeimai. Betgi Sydnejuje ir apylinkėse lietuvių yra mažiausiai dvigubai daugiau! Pagaliau Klubas primygtinai neprašo vien tik aukoti, o paskolinti be procentų keletui metų. Kiti gal skolins ar aukos po daug daugiau. Susirinkime net buvo siūlyta surasti pusantro šimto tautiečių, kurie įneštų po tūkstantėlį ir reikalas būtų išspręstas. Gal yra tokių, kurie tai galėtų, bet reikia atsiminti, kad žmogui yra daug sunkiau skirtis su tūkstančiu, negu su 150. Vėlgi ne saujelė lietuvių naudojasi Klubu ar Lietuvių Namais, bet iš tikro visi lietuviai ir visiems tas Klubas atvirai ir reikalingas. Tad ir našta visiems ją pasidalinus gaunasi lengvesnė.

Pagaliam dar yra ir plati Australijos lietuvių bend-

ruomenė, iš kurios ne tik galima, bet net ir reikia tikėtis tautinio solidarumo. Kaip bendruomenė visi sudarome vieną gyvą šiam krašte lietuvišką organizmą. Ir jeigu tokio organizmo dalelė sunegaluoja, tai ir visas organizmas kaupia jėgas skaudulį pašalinti. Apie tautinį solidarumą daug kalbame ir daug kur parodome. Štai Vasario 16 Gimnazija Vokietijoje: ją remia ir palaiko viso pasaulio lietuviai, nors nedaug iš tų rėmėjų ją pasinaudoja. Remiame Lenkijos lietuvių ar kokius kitokius stambesnius projektus užsieniuose. Ir visa tai daroma vardan lietuvių vienur ar kitur. Ši kartą tenka šauktis to lietuviško solidarumo ir savo pačių tarpe: šandien išties nelaimė Sydnejaus namus, gal rytoj kažkas pikto gali atsitikti ir kitoje vietoje, kaip anais metais gaisrai paliekė lietuvių Tasmanijoje ar Viktorijoje. Ir reikia pasidžiaugti, kad nepalikome aklai ir kurti kitą ištikus nelaimėi. Lygiai tas pats ir su Sydnejaus Liet. Klubu: prie esamos padėties neprivedė kokie sukčiavimai, bet susidariu-

sių aplinkybių padarinys. Ir gal čia net netiktų laukti specialių prašymų ar maldavimų - solidarūs lietuviai, išgirdę nelaimės šauksmą, neraginamas skuba į pagalbą ir net nesidairydamas, ką tokiu atveju kitas daro ar kaip elgiasi, kaip ne iš vieno tėko nugirsti tokius neatšakingus pasisakymus - jei kiti duos ir prisidės, tai ir aš duosiu. Tai tiesiog nemoralus požiūris. Menka paguoda iš tokio, kuris tik dairo, ką kitas darys ir tik paskui apsigalvos, kaip pačiam elgtis. Senovės romėnai sakydavo: dvigubai duoda, kas greitai duoda. Toks tikrai nesidairo, ką kitas darys, o pats stoja talkon tapdamas pavyzdžiu abejojančioms ir tuo parodydamas savo solidarumą artimui, tautiečiui, bendruomeniui ir tautai. Nuolat išpažįstame vienybės svarbą, ypač tautinę vienybę, giedodami Tautos Himną. Dabar pribrendo laikas konkrečiais darbais išreikšti tą vieningumą kuris šiuo atveju yra labai reikalingas ir net būtinas, kad vėliau netektų graužtis pirštų, jog galėjome ir neprisidėjome. Teisingai aną kartą L. Cox pastebėjo: kadaise bėgote iš degančios tėvynės išsinešdami lietuvių. Negi dabar bėgsite ir nuo lietuvių? (v.k.)

MIRUSIEJI

A.A. ANTANAS SKĖRYS

Skaudi žinia sukrėtė Geelongo lietuvių, kai rugsėjo 16 d. staiga mirė jų apylinkės valdybų narys, žurnalistas ir Geelongo Liet. Kronikos autorius Antanas Skėrys. Palaidotas rugsėjo 19 gausiai dalyvaujant geelongiškams ir draugams iš Melbourne. Laidojimo apeigas atliko kun. Dr. P. Daukyns. Bendruomenės vardu su velioniu atsisveikino pirm. V. Stukėvičius. Liko liūdinti žmona ir dukra su šeima.

Velionis gimė 1907 m. balandžio 30 d. Liepojoje. Mokėsi Rygos liet. gimnazijoje, karinę tarnybą atliko Lietuvoje. 1937 m. vedė Reginą Sidaravičiūtę ir susilaukė dukrelės Irenos. Pasitraukęs iš kariuomenės dirbo kaip buhalteris ir net įmonės direktorius. Pasitraukęs į Vakarus 1949 m. atvyko į Australiją ir įsikūrė Geelonge pilnai įsijungdamas į lietuvišką veiklą dažniausiai apylinkės vadovaujamose pareigose. Jis buvo vienas iš Geelongo Liet. Namų steigėjų, redagavo Geelongo Lietuvių Biuletėnį, parašė ir

A.a. Antanas Skėrys

išleido stambų veikalą "Geelongo Lietuvių Bendruomenės Kroniką 1948 - 1978 m."

Velionis buvo darbštus, tvarkingas, kieto ir tiesaus būdo, draugų rateliuose linksmas ir pilnas gražaus šamojaus.

Brangus Antanai, užbaigęs šios žemės kelionę ilsėkis ramybėje, nes tu atidavei viską su kaupu tautai ir tėvynei.

(va)

Net 34 mokslininkai, Nobelio premijų laureatai kreipėsi į Žmogaus Teisių Komisiją Ženevoje reikalaudami, kad Komisija kreiptųsi į Sovietų vyriausybę, kad būtų leidžiama susitikti su Dr. A. Sacharovu ir susipažinti su jo padėtimi.

Čikagoje leidžiamas dienraštis "Draugas" rugsėjo 30 d. iškilmingu banketu atšventė savo 75 metų sukaktį.

Australijos Lietuvių Fonde

A.L. FONDO SUSIRINKIMAS

Metinis A.L. Fondo narių susirinkimas įvyko rugsėjo 23 d. Melbourne Lietuvių Namuose. Susirinkime dalyvavo 30 asmenų, 24 Fondo nariai atsiuntė įgaliojimus. Susirinkimui pirmininkavo Fondo pirm. Dr. K. Zdanis, sekretoriavo J. Meiliūnas. Susirinkimo pradžioje susikaupimo minute pagerbti praėjusiais metais mirę Fondo nariai: Liudas Barkus, Česlovas Liutikas, Elena Reisonienė ir Alfonsas J. Šernas. Sudarius mandatų komisiją (p.p. E. Marganavičius, J. Meiliūnas snr. ir P. Sungaila) ir patvirtinus 1983 m. susirinkimo protokolą, sekė apyskaitiniai pranešimai. Fondas šiuo metu turi 265 narius, įskaitant 10 narių - organizacijų. Per 1983-83 apyskaitinius metus Fondo kapitalas žymiai padidėjo. Stambiausia pajamų dalį sudarė velionies Napoleono Butkūno palikimas - \$ 23.797 (į šią sumą neįeina paliktas 3 akrų ploto miškas, kuris yra prie Orange, N.S.W., jo vertė šiuo metu yra apie \$ 7.500); palūkanų už Talkoje laikomus indėlius gauta \$ 11.593; atminimų inaišai (aukos Fondui pagerbiant mirusius) davė \$ 5.116 ir kitos aukos \$ 1.415. Išlaidose pirmą vietą užima parama A.L. Metraščiui atspausdinti - \$ 8.000 (Papildomai Metraščiui buvo skirta dar \$ 10.000, ši suma įeina į 1984-85 finansinius metus); premijoms, organizacijoms, mokykloms ir knygų spausdinimui išleista \$ 5.933;

Fondo šaltinių bibliotekai \$ 575, Bibliotekos apdraudimui, laikraščiams už skelbimus ir raštinės reikalams \$ 679. Šaltinių biblioteka turi virš 3000 knygų, ji apdrausta 30.000 dol. sumai. Pagal išdinininko pateiktą Fondo apyskaitą 1984 m. birželio 30 d. Fondo kasoje buvo \$ 104.292.

Fondo išd. V. Rekešui perskaičius revizoriaus ir Revizijos Komisijos protokolus, susirinkimas, po trumpų diskusijų, pateiktą apyskaitą vienbalsiai patvirtino. Dvejų metų kadencijai į Fondo Valdybą išrinkti: M. Didžys, J. Meiliūnas jnr. ir R. Šemėtas. Iš senosios valdybos pasiliko Dr. K. Zdanis ir V. Rekešius. Anksčiau buvusiam Fondo revizoriui Algiiui Duoniui išvykus iš Melbourne kitur gyventi, revizoriaus pareigoms pakviestas ir susirinkimo patvirtintas p. Jonas Karla. Revizijos komisija pasiliko ta pati: V. Ališauskas, J. Balčiūnas ir A. Obeliūnas. Susirinkimui perduotas A.J.S. pirm. Birutės Prašmutaitės prašymas paremti lėšomis Jaunimo Kongreso Organizacinio Komiteto darbą, p. J. Normantas sveikino susirinkimą Lietuvių Fondo (J.A.V.) vardu. Diskusijų metu buvo ilgiau sustota prie A.L. Metraščio, pasisakyta, kad ne visos bendruomenės vienodai jame reprezentuojamos. p. A. Zubras pakartotinai kėlė Australijos lietuvių archyvo įsteigimo reikalą.

(J.)

Lietuvoje

PABALTIO KLAUSIMAS TARPTAUTINĖJE GYVENTOJŲ PRIEAGLIO KONFERENCIJOJE

Pabaltijo klausimas buvo paminėtas rugpiučio mėnesį Mexico City įvykusioje tarptautinėje konferencijoje, svarsčiausioje gyventojų prieauglio problema.

Rugpiučio 14 d., kritikuodamas arabų pasiūlytą rekomendaciją, pasmerkiančią "svetimų sodybų steigimą jėga okupuotose šalyse", JA V-bių atstovas, ambasadorius James Buckley pareiškė: "Ji nepasmerkia prievarta įvykdyto 440.000 vyrų ir moterų išvežimo iš sovietų okupuotos Estijos, Latvijos ir Lietuvos, ar po to įvykusio 925.000 sovietų piliečių atkėlimo į Pabaltijo valstybes". Anot Buckley, rekomendacija taip pat nepasmerkia Afganistano invazijos, sovietų kėlimosi į okupuotas Kurilų salas, ar vietnamiečių perkėlimo į okupuotą Kampučęją.

(ELTA)

AREŠTAI IR KRATOS LIETUVOJE

Apie areštus Lietuvoje liepos 31 d. numeryje praneša Muenchene leidžiamas USSR News Brief biuletėnis. Vasario mėnesį Vilniuje suimti šv. Onos bažnyčios vargonininkas Ignas Šimonis ir mokytojas Puodžiukas

laikomi Vilniaus KGB kalėjime. Liepos 3 d. Vaškonų kaime, Radviliškių rajone, suimtas vokiečių Hugo Kriegeris kalėjime pradėjo bado streiką. Kriegeris su žmona, nuo 1974 metų bandę emigruoti, 1979 m. atsisakė sovietinės pilietybės. Liepos 10 d. vėl buvo kratomas Elenos Terleckienės butas, konfiskuoti jos vyro, politkalinio Antano Terlecko, laiškai.

Kovo 26 d. padaryta krata chemijos kandidato ir buvusio Lietuvos Mokslo Akademijos Termoizoliacijos Instituto vadovo Liudo Dombrasuko bute. Kratą pravedė KGB pareigūnas Liniauskas. Šešias valandas užtrukusios kratos metu buvo konfiskuoti Dombrasuko memuarai apie jo 1945-1955 metų pergyvenimus konclageriuose. Dombrasukas apkaltintas samoningu klastočių skleidimu ir Sovietų Sąjungos šmeižimu. Po ilgo tardymo Dombrasukui sušlubavo širdis ir jis buvo nuvežtas į ligoninę, kur jo nenustojė tarde. Ligoninėje paaiškėjo, kad Dombrasukas serga džiova.

(ELTA)

PIRMAS AUSTRALAS ERDVĖSE

Spalio 5 d. su amerikietišku erdvėlaiviu Challenger pakilo į erdves ir pirmas australas Paul Scully-Power. Challenger iš Cape Canaveral pakilo į erdves su septynių asmenų igula, jų tarpe dvi moterys.

A.A.

VLADUI MINIOTUI

mirus, jo žmoną Oną, dukrą Angelę, sūnus Karolį ir Romą su šeimomis skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiame.

Balys, Valentina, Laima ir Rita
Barkai

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ DIENOS CANBERROJE

VAIKŲ REIKALAI

ATVAŽIAVUS Į LIETUVIŲ DIENAS CANBERROJE KUR PADĖTI MANO VAIKUTĮ?

Viena iš stambesnių problemų stabdanti jaunas šeimas su mažais vaikais nuo dalyvavimo Lietuvių Dienose (nesvarbu kur laikomos), yra, ką daryti su vaikais. Ne visi tokie laimingi, kad gali padėti savo įpėdinius pas močiutes ar gerus draugus. Na, o atvažiuavus į šventes su vaikais susidaro daug problemų, ypač vakarais.

Iki šiol nei vieni praėjusių Lietuvių Dienų organizatoriai nematė reikalo šiuo klausimu rūpintis, bet kadangi Canberros jaunos šeimos tą problemą labai gerai pažįsta, organizatoriai dėjo pastangų kaip nors ją išspręsti.

Malonu pranešti visoms šeimoms su vaikais tarp 3 ir 12 metų, kad pagalbos bus ir galite drąsiai atvažiuoti Canberron.

LDC Koordinacijos Komiteto narys Jonas Andruška, turėdamas gerus santykius su Canberros Montessori Draugija, susitarė, kad jie suorganizuos ir ves vakarinę vaikų prieglaudą (child care service) Lietuvių Dienų dalyviams ir svečių vaikams.

Montessori Draugijos žinomos kaip labai aktyvios pradžios, pradinio (preschol) mokyklų ir vaikų darželių organizatoriai, kur jie naudoja Montessori išdirbtus mokymo metodus. Su vaikais jie moka apseiti. LDC Komitetas labai patenkintas, kad galėjo juos užgazuoti.

Žinoma, šis patarnavimas - vaikų priežiūra nebus už dyką. Galutiniai susitarimai su Montessori Draugija, dar nėra baigti, bet užtektinai pasiekta, kad galima viešai skelbti.

Vaikų priežiūra vyks valdžios specialiai statytame "child care" centre, pačiame miesto centre, apie 2 km. nuo Lietuvių Klubu, ir veiks kiekvieną vakarą nuo gruodžio 27 iki 31 dienos. Valandos: gruodžio 27 - 30 d.d. nuo 6.30 v.v. iki 12 vidurnakčio, o naujų metų išvakarėse, gruodžio 31-mą, nuo 7.30 v.v. iki 2.00 val. ryto.

Draugija sutiko priimti kas vakarą ne daugiau kaip 45 vaikus nuo 3 iki 12 metų amžiaus.

Provizorinės kainos: vienas šeimos vaikas \$ 7 vakarui, du šeimos vaikai \$ 12 vakarui, trys šeimos vaikai \$ 15 vakarui. Į kainą įsiskaito lengvi užkandžiai ir gėrimai, žaislai, televizija bei video filmai.

Montessori Draugija pasiūlė ir LDC Komitetas pritarė, kad iš anksto vietų nebus galima užsakyti, o tėvai, nori kad jų vaikai būtų priežiūrimi, turės kasrytą juos užregistruoti. Tam tikslui Lietuvių Klube bus vieta,

kur registracijos bus priimamos.

Turiu pabrėžti, kad kadangi priimamas vaikų skaičius bus tik 45, registracija bus vedama griežtu "pirmas atėjo, pirmas gavo" principu. Kadangi pirmoje eilėje šis patarnavimas yra taikomas mūsų svečiams, canberriškiai turės stoti eilės gale.

Tai kaip matote, mes, organizatoriai stengiasi palengvinti jūsų naštą - neapvilkite mūsų ir atvažiuokite.

CANBERRA JOSŲ LAUKIA!

Jūras Kovalskis

DAUGIAU APIE APSIGYVENIMĄ CANBERROJE

Mėginant kiek galima palengvinti ir papiginti tautiečių dalyvavimą Australijos Lietuvių Dienose Canberroje, rengimo komitetas buvo susitaręs su visa eile Canberros motelių, koledžių bendrabučių ir t.t., kad svečiai gaus apsigyventi pigesnė kaina negu normaliai. Kad gavus tokius papigintumus, turėjome sutikti su sąlygomis, jų svarbiausia, kad gyvenviečių užsakymai turi būti gauti iki spalio 1 d.

Liūdna konstatuoti, kad labai mažas skaičius tautie-

čių pasinaudojo šia proga, nors sąlygos buvo plačiai išreklamuotos spaudoje. Žinoma, kad daug žmonių žadą atvažiuoti, bet kodėl negalėjome įtikinti, kad mūsų gautos kainos tikrai pigesnės, kad terminuotas užsakyto laiko ne juokas.

Atsižvelgiant į mūsų tautiečių paprotį vėluoti išsiderėjom pratesti registracijos terminą iki spalio 25 d.

Tuo pačiu pranešame, kad ANU bendrabutis "Bruce Hall" kuriame esame užsake gana daug kambarių (asmeniui su bendrais dušais ir t.t.), sutiko ne tik pratesti terminą bet ir nuleidžia kainą iki \$ 15 naktį, BET tik tada, jei mes garantuojame ne mažiau kaip 100 gyventojų. Su mažiau žmonių neįsiskaičiuos atidaryti normaliai tuo laiku uždaryto bendrabučio. \$ 15 į naktį už atskirą kambarį yra labai pigu, ir tikrai tiktų jaunimui, sportininkams ir taip pavieniams dalyviams.

TURITE VOS KELETĄ DIENŲ APSISPREŠTI

Prašymai kambarių su \$ 25 depozitu turi pasiekti Reginal Klėgeris, PO Box 19, Lynham, ACT 2602, nevėliau kaip iki spalio 20 d. (Reginal Klėgerienės telef. VAKARAIS bet ne ketvirtadieniais yra (062) 491692).

Tuo pačiu pratešime datą ir visoms kitoms gyvenvietėms iki spalio 25 d. Po tos datos, deja, bet Regina turės tuo reikalu nusiplauti rankas ir viskas, ką mes galėsime daryti, bus nurodyti, kur vietų yra, bet negalėsime daryti jokių transakcijų jūsų vardu.

Mes stengiamės jums padėti - turite laiko iki spalio 25 dienos.

TAUTIEČIAI!

VISI Į LIETUVIŲ DIENAS CANBERROJE

Šimet Lietuvių Dienos pirmą kartą rengiamos Australijos sostinėje Canberroje. Kas dveji metai suplaukia lietuviai iš visos Australijos į Lietuvių Dienas, kad sustiprėtų dvyniai, atsigaivintų mūsų kultūriniais atsiekimais, pasidžiaugtų mūsų šokančiu bei sportuojančiu jaunimu ir pasigėrėtų jų meniniais talentais.

Šimet Lietuvių Dienos dar bus pajavaintos Clevelando vyrų okteto, kuris savo pirmą koncertą Australijoje duos Canberroje Lietuvių Dienų proga. Su jais atvyksta taip pat ir nemažas būrys užjūrio svečių.

Mes, Australijos lietuviai, savo skaitlingu dalyvavimu Canberroje, parodykime, kaip vertiname Lietuvių Dienas. Šios Lietuvių Dienos pirmą kartą vyks kitoje

aplinkoje - Lietuvių Klubas bus visų susitikimų centras, o iš ten visi būsime nugarbenti autobusais į įvairius parengimus. Maistas bus gaunamas prieinamomis kainomis Lietuvių Klube.

Dienas baigsime dideliu Naujų Metų baliumi, kur ir jaunesnieji ir vyresnieji linksminsis kartu vienoje salėje.

Canberros lietuviai jau seniai dirba išsijusę tam, kad galėtumėme pasidžiaugti jų darbo vaisiais.

Dabar yra pats paskutinis laikas užsakyti Canberroje nakvynes. Nedelsdami skubėkime, nes vėliau gali būti per vėlu.

Kviečiame visus į Canberrą.

V. Bukevičius
ALB Krašto Valdybos
pirmininkas
1984.10.8

DĖMESY

Lituanistinė katedra

Kaip spaudoje buvo pranešta, A.L.B. Krašto Valdyba paskyrė mane Igaliotiniu rinkti aukas Lituanistikos Katedrai, įsteigta Čikagos Universitete, J.A.V.

Minimos Katedros įsteigimas kainavo \$ 1.000.000 ir tą sumą reikia būtinai sukaupti. Žinau, tūlas pasakys kad tai Amerikos ar Kanados lietuvių reikalas, tad jie ir temoka. Tai būtų klaidingas pasakymas: Lituanistikos Katedros steigimas yra visų lietuvių išeivių garbės reikalas, neaplenkiant ir Australijos lietuvių. Australijos Lietuvių Bendruomenė, Amerikos ir kitų kraštų lietuvių nuomone, labai gerai organizuota, bet, deja, finansiniu atžvilgiu viena iš silpniausių bendruomeninių išipareigojimų atžvilgiu, ir tai garsiai nuskambėjo buvusiam Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seime, 1983 metais Čikagoje. Taigi, mūsų, Australijos lietuvių, prestižas pašlijo dėl mūsų pačių abejingumo ir stoka dosnumo, mūsų, išeivių, patriotiniams išipareigojimams. Nereikėtų pamiršti, kad L. Katedros įsteigimas yra visų mūsų

pasididžiavimas - juk tai vienintelė, aukščiausia lituanistikos mokslo institucija nenudažyta raudona spalva, institucija, kuri bylos visam pasauliui apie mūsų pastangas ir pasiryžimą išlaikyti savo gražiąją kalbą ateinančioms kartoms, nežiūrint kiek tai kainuos. Kiek žinoma \$ 200.000 jau įmokėta ir Lituanistikos Katedra jau pradėjo darbą rugsėjo mėnesį.

Ta proga, leiskite pailustruoti vedamus davinius apie Amerikos lietuvių dosnumą šiam reikalui: keletas asmenų po 4, 3 ar 2 tūkstančius, apie 90 asmenų po \$ 1.000 ir tiek pat po \$ 500, apie šimtas asmenų po 4,3,2 ar vieną šimtą dolerių. Tai daviniai, kurie parodo kaip užjūrio broliai rūpinasi Lituanistikos Katedros reikalu. Klystame sakydami kad jie milijonieriai, ar kad jiems aityvaras pinigų neša, o jie taip pat sunkiai dirba, bet atrodo dosnesni šiam kilniam tikslui, kuris užtarnautai kelia visų mūsų pasididžiavimą.

Dabar žvilgtelėkime į Australijos lietuvių dosnumą šiam reikalui: po trijų mėnesių, savo, kaip aukoms rinkti Igaliotinio pastangų, asmeniškai kiekvieno prašydami esu gavęs aukų po \$ 100 - iš V. Grigonio, B. Stašionio, A. Mauračio, V. Patašiaus, Dr. G. Kazokienės, P. Mikalausko ir Juozo Ramanausko, ir keletą mažesnių sumų, iš viso \$ 950, tad matote kad mano pastangos neatnešė pasigėrėtinų vaisių.

Mielas Tautietie, kreipdamasis į Jus šiuo laišku, maloniai prašau tinkamai suprasti mūsų, išeivių užduotį, atverti pinigine ir paaukoti šiam kilniam tikslui bent vienos dienos uždarbį, kad pasididžiudamas galėtum bent sau tarti: "ir aš šiek, tiek, prisidėjau prie savosios kalbos išlaikymo" nes išvykdamas iš tėvynės su ašaromis akyse tada Tu ir aš tariau mūsų neužmirštamo Balio Sruogos žodžius "Nuogas, Kryžkelėje, po smūtkeiliu speige stovėsiu, dėl Tavęs, manoji tauta, Ir tene priekaištauja Tau ir man poeto J. Aisčio žodžiai: "Nors visi žadėjom mirti už tėvynę, liko netesėti mūsų pažadai".

Aukus čekiais prašau siųsti: LITHUANIAN WORLD COMMUNITY FOUNDATION adresu: B. Stašionis, BOX 205, Post Office, BANKSTOWN, N.S.W. 2200.

Aukos bus skelbiamos reguliariai "Mūsų Pastogėje". Dėkingas Jums

B. Stašionis
Aukoms rinkti igaliotinis

1984 m. spalio 7 d.

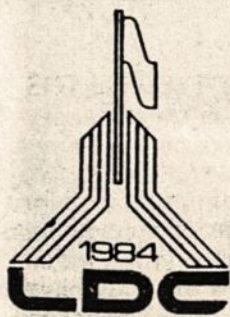
Žinios

Amerikiečių keleivinis lėktuvas, skridamas iš Aliaskos į Amsterdam (Olandiją), turėjo perskristi per Norvegijos teritoriją ir nuklydęs pateko į sovietinę teritoriją, bet tai pastebėjo norvegų pakraščiu apsaugos daliniai klaidą laiku pastebėjo ir amerikiečių lėktuvą grąžino į numatytą kelią. Galėjo įvykti panaši katastrofa, kaip prieš metus atsitiko su P. Korėjos lėktuvu Sachaline, kurį nuklydusį numušė sovietai pražudydami 269 keleivius.

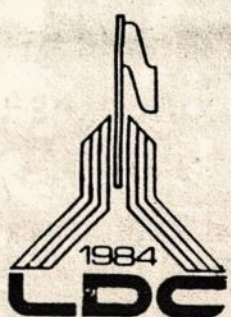
Spaudoje plačiai komentuojama, kad Sovietijoje pašlijus Černenko sveikatai jau dabar svarstoma naujo vado klausimas. Gali atsitikti, kad galis būti paskirtas naujas Kremliaus lyderis esant dar gyvam Černenkui.

Spalio 8 d., sekmadienį, Adelaidės liet. teatras Vaidila Melbourne sėkmingai pastatė P. Pusdešrio trijų veiksmų dramą "Ne žemės horizontai" šv. Kazimiero sukakties minėjimo proga.

Spalio 3 d. iš erdvųjų sėkmingai nuleisti trys sovietų kosmonautai, erdvėse išbuvę 237 dienas. Tai rekordinis laikas. Skelbiama, kad patikrinus jų sveikatą kosmonautai jaučiasi labai gerai.

CANBERRA — Australijos sostinė
1984 metų pabaigoje
AUSTRALIJOS LIETUVIŲ SOSTINĖ!

Namie ir svetur

SU NEWCASTLE LIETUVIAIS

Rugsėjo 15 d. Newcastle vokiečių choras "Lorelei" iškilmingai atšventė savo veiklos 10 metų sukaktį. Išdėmėtina tai, kad šiam 150 asmenų chorui vadovauja lietuvis, dabartinis ALB Newcastle apylinkės pirmininkas ir buvusio Newcastle lietuvių choro steigėjas ir vadovas Stasys Žukas. "Lorelei" choro iškilnių metu dainoje "Heimat" solo partiją dainavo veikli lietuvaitė Zina Zakarauskienė.

Rugsėjo 20 d. Newcastle liet. moterų kvartetas, kuri sudaro Zina Zakarauskienė, Marta Zakarauskienė, Benigna Zakarauskaitė ir Birutė Gasparonienė, vadovaujant S. Žukui, sėkmingai pasirodė "International" koncerte. Šalia minėto lietuvių moterų kvarteto koncerte pasirodė vokiečių, italų ir velsų chorai. Mūsų kės padainavo estradinių dainų, kurias gausi publika priėmė labai šiltai. Kvarteta pianinu palydėjo St. Žukas.

Rugsėjo 22 d. St. Peter's salėje Newcastle lietuviai paminėjo Tautos Šventę. Minėjimą surengė vietos Apyl. Valdyba.

Apyl. pirm. S. Žukas minėjime pasveikino gausiai susirinkusius, kurių tarpe šventėje dalyvavo latvių ir estų. Šventei tinkamą paskaitą skaitė Dr. Motiejus Šeškus. Deklamavo Petras Kairys, sekė moterų kvartetas, vad. S. Žuko, Zinos Zakarauskienės solo. Gausi publika dainas priėmė karštomis katutėmis. Pabaigai Z. Zakarauskienė dar padeklamavo M. Martinaičio eilėraštį - baladę "Penki belaisviai". Minėjimas baigtas Tautos Himnu.

Sekė šokiai ir visų jaunos pabendravimas. Muziką šokiams parūpino Valentinas Kutas plokštelėmis. Pertraukų metu buvo traukiama fantais gausi loterija.

Prieš minėjimą staiga susirgo Apyl. Valdybos kasininkas A. Bajalis, bet minėjimo eiga nesusitrukė, nes ji pavadavo jo tėvelis A. Bajalis. Ačiū jam!

Dalyvavę šventėje labai dėkingi vietos apylinkės valdybai už minėjimo surengimą.

Korespondentas

SYDNEY

PRANEŠIMAS

Sydnejaus skautų "Aušros" tuntas spalio 20 d., Lietuvių Namuose, Bankstovne, ruošia tradicinį Kaukių balių - karnavalą, į kurį kviečia visus rėmėjus, bičiulius bei vyr. skautus-tes. Baliaus tema: "2001-ji - lietuviškoji odiseja".

Vakaro dalyviai jau dabar prašomi pasirūpinti atitinkamomis kaukėmis, kurios bus premijuojamos (Kaukių baliaus premijų mėcenatai prašomi su pasiūlymais skambinti tuntininkei s. Marinei Cox).

Baliaus loterijoms skubiai reikalingi fantai, kuriuos priima s. M. Cox (tel. 84 6276), V. Šliogeris (tel. 50 8846), v.s. B. Žalys (tel. 70 3101) arba bet kuris vyr. skautų vadovas-vė.

Dėkojame už paramą!

"Aušros" Tunto Vadija

SYD. MOTERŲ VEIKLOJ

IEŠMINĖS REIKALAI

S.L.M.S.G. D-jos iešminė įvyks lapkričio 11 d., sek., 12 val. Lietuvių Sodijoje Nth Engadine.

"Sukūrio" jaunieji pašoks. Seklyčioje pardavinėsime šiltą maistą.

Galėsite bandyti laime mažų daiktų loterijoje.

Moterų D-jos Valdyba prašo fantų iešminės loterijai. Fantus prašau palikite Liet. Klubo raštinėje užrašant Moterų D-jos loterijai ir savo pavardę. Dėkojame iš anksto.

S.L.M.S.G. D-jos Valdyba

LANKOMI LIGONIAI

Šiuo metu Sydnejuje serga daug lietuvių. Nuo 1984.7.30 d. iki 1984.10.3 d. buvo aplankyti šie ligoniai: S. Šimkus (mires), A. Miliauskas, P. Koliava, E. Rocienė, O. Miniotienė, V. Glionertas, K. Alejūnas, S. Čelkienė, B. Račkauskienė, I. Kubertaitė, E. Poviliuskienė, A. Dubauskienė, O. Svirinienė, E. Almazienė, p. Paltanavičienė, V. Sablevičius, O. Karpavičienė.

S.L.M.S.G. D-jos ligonių reikalams M. Migevičienė ir W. Ramanauskienė.

CANBERRA

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS CANBERROJ

Canberros Lietuvių visuomenė atšventė Tautos Šventę sekmadienį rugsėjo 9-tą d. Šv. Mišias, naujai atstatytoj St. Marys bažnyčioj, atlaikė kun. P. Martu-

Adelaidinės pabiros

Mūsų lietuviškų teatrų veikla silpnėja. Vis rečiau sulaukiame spektaklių Sydnejuje, Melbourn'e ir Adelaidėje. Be to, teatro spektaklio nematysime ir Lietuvių Dienų metu Canberroje. Po ilgesnės pertraukos Adelaidės Vaidila stato p. Pusdešrio lyrinę dramą: "Ne žemės horizontai". Tai pirmas kartas Vaidilos veiklos istorijoje, kai premjera ne Adelaidėje, bet Melbourne.

Katalikės moterys susirinkusios rugsėjo 24 d. išklausė valdybos pranešimą, gal kiek kritiškiau atsiliepė apie buvusios valdybos veiklą ir išsirinko naują valdybą.

Adelaidės Liet. Kat. Mot. D-jos veikla yra gana plati: ji remia lietuvišką spaudą, lituanistinį švietimą, kenčiančią bažnyčią Lietuvoje, rūpinasi šv. Kazimiero bažnyčios reikalais ir kt. Linkėtina, kad ir naujoji valdyba tęstų šią gražią ir svarbią lietuvių katalikų moterų veiklą.

Rankdarbių būrelio ponios vad. G. Straukienės su ruošė Kultūrinę popietę. Girdėjome M. Grėbliūnienės paskaitą apie tautinius rūbus, kurią pristatė E. Bulienė, įvairių rankdarbių paroda ir meninė programa: kurią atliko jauna pianistė V. Dainiūtė, kanklininkės Anita Baltutytė ir Loreta Jablonskytė. Taip pat pirmą kartą išgirdome naują moterų sekstetą vad. G. Vasiliauskiene. Popietę sklandžiai ir gražiai pravedė A. Dainienė.

DAINOS CHORE

Prieš 4 metus miręs prisimintas Vladas Medelis. Dainos choras Vladą prisiminė maldomis ir giesmėmis spalio 7 d. Prel. P. Butkus atlaikė mišias.

Vlado žmona Petronėlė Vladą atminimui paskyrė \$ 20 auką Dainos chorui.

Dainos choro dirigentas Bronius Kiveris yra parašęs naują dainą moterų chorui, kurią be abejo išgirsime Dainos choro 30-mečio jubiliejiniame koncerte gruodžio 1 d. Lietuvių Klubė.

Dainos choro informacija

zas, kuris jau eilę metų sąžiningai rūpinasi Canberros parapijiečiais. "Baltijos" tunto skautai su vėliavomis ir uniformomis spalvingai praturtino pamaldas.

Visiems po Mišių persikėlus į Lietuvių Klubą, skautai vėl išpuodingai pravedė iškilmingą sueigą su įžodžiu, specialybių patvirtinimu ir eile išakymų.

Išalkusius tautiečius ALB Canberros Apyl. V-ba pasotino lietuviškais pietumis paruoštais Valdybos narių ir žmonių: Audronė Kovalskienė, Vida Howe ir Gražina Katauskienė. Pietų pasiekimą atestavo tušti puodai virtuvėj baigus aptarnauti maždaug 100 valgytojų. Tikimasi, kad šitokie pietūs pamainomis paruošti visų Canberros lietuviškų organizacijų kaskart po mėnesinių šv. Mišių, pajvairins canberriškių visuomeninį

Adelaidės apylinkės ALB Tarybos nariai rugsėjo 14 d. susirinko pasitarimui. Buvo aptarti mūsų Bendruomenės reikalai, kuriuos Tarybos nariai iškels suvažiavime Canberroje. Vienas iš pagrindinių klausimų, tai 1986 m. Lietuvių Dienos, kurios pagal eilę privalėtų įvykti Adelaidėje, nes Sydnejus svo eilę perleido Canberrai. Be to, tais metais Pietų Australija švenčia savo 150 metų konstitucinę sukaktį. Lietuvių Dienos Adelaidėje jungtusi į bendrą šios sukakties šventę ir būtų remiamos Pietų Australijos valdžios.

1986 m. Lietuvių Dienų vietovę nustatys ALB Tarybos nariai susirinkę gruodžio 26-30 d.d. Canberroje.

Metinis PALM Moterų sekcijos madų paradas įvyko rugsėjo 23 d. Lietuvių Namuose. Buvo demonstruojamos naujausios pavasario mados suknelės ir kiti moteriški apdarai, kuriuos pristatė "Boutique Spangles". Tautiečiai skaniai papietavę, išgiję skanėstų ir nusipirkę turtingos loterijos biletų su įdomumu sekė jaunų gražios lyties demonstruojamų madų.

Adelaidės lietuviams radijo transliacijos jau septyneri metai yra perduodamos per 5 EBI radijo stotį, kurią įsteigė ir administruoja iš etninių grupių sudaryta vadovybė. Nors ši stotis gauna iš federalinės valdžios paramą, bet jos neužtenka visiems projektams įgyven-

gyvenimą ir, po ALB Apylinkės V-bos iniciatyvos, taps sėkminga tradicija.

Papietavus, prasidėjo Tautos Šventės minėjimas. Pravedė ALB Apyl. V-bos pirmininkas Antanas Stepanas. Po trumpo įvado, pristatė iš Sydnejaus kviestą prelegentą, p. Vyta Patašių, ALB Spaudos Sąjungos pirmininką. Jo paskaita dėkingai nepaskendo nostalgijos dėl D.L. Kunigaikščio Vytauto nepavykusios karūnacijos. Prelegentas gražiai apibūdino Tautos Šventės svarbą lietuviams, istatydamas ją stiprią istorinę perspektyvą. Klausytojai entuziastiškai priėmė Apyl. V-bos pirmininkui prisijungus prie tautinių šokių, minėjimą toliau pravedė V-bos vicepirmininkas, Romas Katauskas.

Canberros tautinių šokių grupė "Audėjėlė", gimė prieš 4 metus: pakrikštyta viešoj ceremonijoje kaip tik per Tautos Šventės minėjimą 1980 m. Prasidėjo su 14 šokėjų, kurie tik pusiau juokais laikė save "veteranais". O štai, po 4 metų, "Audėjėlė" padidėjus net iki 3-ju grupių: šalia "veteranų", "Jaunoji Audėjėlė" ir vaikų grupė. Iš viso 45 šokėjų: reiškia kad maždaug šeštadalis Canberros lietuvių šoka tautinius šokius!

Meninę programą atliko "Audėjėlės" trijų grupių šokėjai ir lietuviams bei svečiams žiūrovams pristatė šokių spektaklį kaip retai matėsi Canberroje: Rasai Mauragienei pranešinėjant dviem kalbom, žiūrovai gėrėjosi septyniais šokiais. Vienus "veteranai" ir "Jaunoji Audėjėlė" šoko kartu, kitus kiekviena grupė atskirai. Kai kurie žiūrovai komentavo, kad "Jaunoji Audėjėlė" pranešė "veteranų" grupę; kiti žavėjosi vaikais šokinėjančiais su linksmu entuziazmu; o dar kiti stebėjosi kaip mikliai jau žili "veteranai" išpildė "Blezinginio Jonkelio" painias figūras. Aplamai, žiūrovams paliko didelis ispūdis. Pilna padėka grupės mokytojams: Vidai Howe, Audronei Stepanienei ir Mindaugui Mauragiui, bei muzikantui Ronnie Cameron.

Tautos Himnas, su tautinių šokių šokėjais spalvingai išsirikiavus prieš žiūrovus, baigė Tautos Šventės minėjimą.

Plojimui nuaidėjus, canberriškiai rinko savo atstovus į Krašto Tarybą. Iš šių kandidatų išrinkti: Jūratė Grigonytė, Romas Katauskas, Gintautas Kaminskis ir Jonas Šliogeris. Jie prisidės prie automatiškai į Krašto Tarybą įeinančių Apyl. V-bos pirmininko Antano Stepano, ir PLB Seimo atstovo, Jūro Kovalskio, kaip Canberros igaliotiniai. Išrinkdami tuos keturis, canberriškiai būdingai parėškė savo bendruomeninį pasitikėjimą jaunais atstovais.

J.K.

dinti, todėl kas metai yra ruošiamas radijotonas finansams sutelkti. Lietuviai radijotonui sudėjo 1200 dolerių. Viso per dvi dienas užsitęsusi radijotoną surinkta virš 32.000 dolerių. Lietuvių radijui sėkmingai vadovauja Leonas Gerulaitis.

Vibaltis

PIGIAUSIOS KELIONIŲ KAINOS

Į Lietuvą ir atgal nuo	\$ 1.550
Iš Lietuvos ir atgal nuo	\$ 2.250
Į Frankfurtą ir atgal nuo	\$ 1.230
Į Romą ir atgal nuo	\$ 1.320
Į Kanadą ir atgal į Sydney	\$ 1.050
Į Kanadą ir atgal į Melbourne	\$ 1.200
Į JAV ir atgal nuo	\$ 1.170
Į Pietų Ameriką nuo	\$ 1.700
Aplink pasaulį nuo	\$ 2.200

7 dienų ekskursija į Singapūrą nuo \$ 799

• Keliaukite Quantas, Pan Am, Lufthansa, Singapore Airlines, Japan Airlines, KLM, TAA, ANSETT pigiausiomis kainomis per akredituotą IATA, AFTA kelionių biurą.

- Vilniuje galima būti tik 6 dienas (5 naktis)
- Užpildau dokumentams blankas nemokamai.
- Bilietus išrašom vietoj. Mano 24 metų patyrimas, Jūsų kelionės sėkmingumo garantija.
- Aptarnauju lygiai tautiečius visose Australijos vietovėse.

Kreipkitės pas ALG. ŽILINSKĄ, telefonu arba raštiškai

CONCORDE INTERNATIONAL TRAVEL (IATA, AFTA)

541 KING STREET, WEST MELBOURNE (prie Liet. Namų) Telef. 329 6833, vak. 583 4258.

Mūsų Pastogės SPAUDOS BALIAUS

5

Prieky iš k.; ALB Kr.V-bos pirm.V. Bukevičius, T. Vingilienė, V. Garnys

Baliaus atrakcija BELYSSA

PAVYKES SPAUDOS BALIUS

Rugsėjo 29 d. Syd. Lietuvių Klube įvyko Mūsų Pastogės jaukus ir sėkmingas tradicinis spaudos balius, kuris savo išskilmingumu prašoko visus kitus tokios rūšies metinius parengimus. Svečių pribuvo arti dviejų šimtų, visi išskilmingoje aprangoje, jų tarpe matėsi iš artimesnių apylinkių, iš Vakarų Australijos, net iš Lietuvos. Maloniausia tai, kad neteko girdėti jokių nusi-skundimų, o tik parengimu pasitenkinimas ir dėkingumas.

Baliaus svečius gražiai pasveikino Spaudos S-gos pirm. p. V. Patašius pasi-džiaugdamas gausiu susibū-rimu ir palankumu Mūsų Pastogei.

Baliaus dėmesio centre buvo viešnia iš Pertho, Vak. Australijos šokėja ir artimųjų Rytų šokių specialistė Belyssa (Birutė Garnytė - Radzivanienė), kurią kaip šokėją profesionalę ir draugę lietuvių tarpe darbuotoją (ji yra taip pat ir ALB Pertho apylinkės pirmininkė!) šiltai dalyviams pristatė ALB Krašto Valdybos pirmininkas inž. Vytautas Bukevičius. Baliaus progra-moje Belyssa pašoko keletą arabų kraštų šokių stebin-dama šokių egzotika ir nuostabių kūno apvaldymu. Buvo kuo pasigėrėti ir pasi-džiaugti. Pati šokėja Birutė Radzivanienė baliaus sve-

čiams pasirodė kaip nuoširdi ir kukli lietuvaitė, gyvai besidominti Sydnejaus lietuvių gyvenimu, atsiekimais ir rūpesčiais.

Antra spaudos baliaus staigmena buvo didžiosios Mūsų Pastogės loterijos traukimas. Ją pravedė spaudos baliaus rengimo komiteto pirm. p. V. Augustinavičius, o laiminguosius bilietus ištraukė kaip tik viešnia iš Pertho p. B. Radzivanienė - Belyssa, šio vakaro atrakcija. Loterijos lai-mikiai atiteko sydneyš-kiams, nors loterijos bilietai buvo platinami visoje Aus-tralijos Liet. B-nėje: uncija aukso Bronių Dambrauskui ir foto aparatas Juozui Maksvyčiui. Išplatinta lote-rijos bilietų apie 2000. Šis skaičius irgi gražiai paliudija bendruomenės narių palan-kumą Mūsų Pastogei.

Spaudos baliuje buvo ir daugiau įvairumų. Štai N. ir K. Butkai iš Cabramattos: spaudos baliaus proga pado-vanojo butelį vyno, kuris buvo specialiai vienos firmos išleistas Syd. Operos atida-rymo proga ir šandie yra didelė retenybė. Šis butelis buvo paleistas iš varžytinių ir jį nupirko didelis Mūsų Pastogės bičiulis iš Mel-bourno p. Vytautas Jasulaitis už \$ 90!

Žodžiu, šių metų Mūsų Pastogės spaudos balius praėjo labai gražiai, išlaikė nuo seno turėtą savo pres-tižą ir niekas nesigailėjo da-lyvavęs.

Ryskieji veidai

Viršuje iš k.; B. Žalys, V. Kazokas, Dr. G. Kazokienė, L. Kraucevičiūtė, L. Stašionienė, R. Kavaliauskaitė, B. Stašionis

Apačioje iš k: V. Barkuvienė, prof. A. Kabaila, V. Kabailienė, V. Patašius, B. Barkus

A. Jablonskis, A. Jablonskienė - tekstų rinkėja ir klubo šeimininkė J. Šarkauskienė

Dešinėje: p. Barauskienė iš Lietuvos, V. Juškaitė, A. Juškienė, V. Juška ir A. Laukaitis

Visos nuotraukos Jono Šarkausko

KAI TAUTA VERGIJOJE

RAŠO BALYS GAJASKAS

Lietuvių mokyklose rusų kalbos programos mažai skiriasi nuo gimtosios kalbos programų. Mokinius moko rusų kalbos nuo pirmųjų klasių, kai vaikai dar neturi gimtosios kalbos pagrindų. Rusų kalba beveik sulyginama su lietuvių kalba. Tokia praktika žemina lietuvių kalbos kokybę ir darto gimtąją kalbą. Gerai neišmokę lietuvių kalbos vidurinėse mokyklose, aukštesiose mokyklose studentai naudojami rusiška literatūra, todėl daug savokų ir rusų kalbos dvasią perkelia į lietuvių kalbą. Rusų kalbai atiduota pirmenybė prieš kitas užsienio kalbas. Todėl mokiniai daug blogiau išmoksta anglų, vokiečių, prancūzų kalbas. Vidurinės mokyklos išleidžia abiturientus, kurių užsienio kalbų žinios labai silpnos. Net baigę aukštąsias mokyklas neturi šnekamosios kalbos įgūdžių ir blogai supranta raštą. Nemo-kėdami Vakarų Europos tautų kalbų, žmonės negali bendrauti su užsieniečiais, negali pasinaudoti literatūra, ir tiesioginiai susipažinti su Vakarų kultūra. Tą spragą dalinai galima užpildyti naudojantis rusų kalba. Tačiau negalima visiškai pasitikėti bolševikų išleidžiamą rusų kalbą Vakarų literatūra. Jeigu jie laiko literatūrą jų ideologai nenaudinga, tai tokios visai neleidžia ir nutyli, kokios kultūrinės vertės ji bebūtų. Dažnai Vakarų kultūrai atstovauja antraeiliai ar trečiaeiliai veikalai, jeigu jie pila vandenį ant bolševikų propagandos malūno. Tokiu atveju šių laikų kultūros proceso neišvaiduojame arba gauname iškreiptą vaizdą.

Vakarų Europos tautų kalbos mums nemažiau svarbios negu rusų kalba. Nes esame Vakarų kultūros šalis ir per šias kalbas galime tiesioginiai susipažinti su jų kultūros pasiekimais. Lietuviai dar nepajuto tiek skaudžių rusinimo rezultatų kiek kitos tautos, valdomos bolševikų, nuo pat jų imperijos įkūrimo. Daugiau negu 20 metų Lietuva buvo laisva. Šis laikotarpis yra labai svarbus tautos gyvenime, nes per tą laiką mes atsiga-vome po tokios ilgos carinės okupacijos, sustiprėjome savo tautinę dvasią, tobuli-nome savo kalbą. Padėjome stiprius pagrindus tolimes-niam tautos egzistavimui. Mums dabar lengviau atlai-kyti nutautinimo bangą, kuri plūsta iš Rytų. Tos tau-tos, kurios nepajėgė sukurti savo valstybės kai kilo bolševikų imperija ir kurias taip pat ilgai valdė carinė Rusija, yra stipriai surusintos.

Sunki dalia Ukrainos. Daug ukrainiečių kalba rusų kalba, ypač miestų gyventojai. Kaip ir kitose respubli-

kose taip ir Ukrainoje dau-giausia dėmesio skiriama rusinimui per mokyklas. Valdžia, įvairiomis dingstimis, vietoje ukrainiečių kal-bos įveda mokyklose rusų kalbą. Mokiniai priversti mokytis rusų kalbą, todėl ukrainietišku mokyklų sparčiai mažėja, o rusiškų daugėja.

Mūsų kaimynų baltarusių padėtis dar blogesnė, negu ukrainiečių. Tautiškai są-moningų ir aktyvių žmonių labai mažai. Pasipriešinimas rusinimui — silpnas, todėl rusų kalba baigia išstumti baltarusių kalbą.

"Internacionalizmo" politikos dėka daug mažes-nių tautų, taip vadinamoje Rusijos federacijoje išnyko, o likusios skurdžiai egzis-tuoja. Šias tautas stipriai rusino carinė Rusija, o bolševikai sustiprino tą proce-są. "Rusijos Federacijos" tautos turi savo mokyklas, bet tik formaliai. Tai reiškia, kad tik kai kuriose vietovėse yra mokyklos gimtąja kalba, o dauguma jų — rusų kalba. Tai patraukli vitrina, žiūrin-tiems į ją iš toliau ir nesi-stengiantiems išigilinti į to-kios nacionalinės politikos esmę. Rusinimo politikos rezultatai toms tautoms yra labai liūdni: dalis jų pamiršo savo kalbą ir save laiko ru-sais.

Rusų kalba yra imperijos kalba. Bolševikų praktikoje "internacionalizmas" yra pavergtų tautų santykiai su rusų tauta. Šios politikos siūlai eina iš Maskvos į peri-feriją (į pavergtas tautas). Taip karštai propaguojamas internacionalizmas susijęs su rusų kalba. Niekas neiš-drįsta net prasižioti, kad be rusų kalbos yra daugiau, taip vadinamų brolišku respublikų tautų kalbų. Taigi, to internacionalizmo vardan, mes galime vaikus mokytį vidurinėse mokyklose ne tik rusų kalbą, bet ir kitų tautų kalbų. Mūsų kaimynai lat-viai tikrai broliška tauta. Su jais mes bendraujame įvai-riose gyvenimo srityse. Mums būtų pravartu turėti žmonių gerai mokančių lat-vių kalbą.

Galėtume vaikus mokytį kai kuriose mokyklose uk-rainiečių kalbos. Didelė tau-ta, stipri Ukrainos pramonė, pilna žemės turtų, senos kultūros šalis, be to, esame beveik kaimynai. Visi šie faktoriai mus verčia palai-kyti su ukrainiečiais glau-džius santykius. Neginčyti-na, kad mums reikalinga rusų kalba. Tačiau ne kiek-vienoje mokykloje. Kiekvie-na tauta užmezga santykius su kitomis tautomis, o ypač artimai bendrauja su kaimynais ir didelėmis tau-tomis. Ir mes nuo seno pa-laikome santykius su įvai-riomis tautomis, jų tarpe ir su Rusija. Ir ateityje santy-kiai su Rusija bus svarbūs

REMK AUSTRALIJOS LIETUVIŲ FONDA

Jo tikslas — skatinti, remti ir puoselėti lietuvių tautinę kultūrą, mokslą, švietimą, meną ir kitas lietuvių kultūrinės apraiškas.

Fondą stiprinsime ir jį ugdysime, jei įvairiomis progomis jam aukosime, stosime jo nariais ir nepamiršime jo surašydami testamentus. Testamentuose reikia įrašyti tiksliai angliškąjį Fondo pavadinimą ir adresą:

AUSTRALIAN LITHUANIAN FOUNDATION INC.
50 Errol Street,
North Melbourne, Victoria

A.L. Fondo Valdyba

mūsų tautos gyvenime. Mums reikia turėti rusų kalbos specialistų. Be to, tam tikra dalis baigusių vi-durines ir aukštąsias mo-kyklas turi mokėti rusų kal-bą. Tačiau tiek turi būti mo-koma, kiek reikalauja mūsų tautos ekonominiai, kultūri-niai ir politiniai interesai. Jokių būdu negalima ati-duoti rusų kalbai pirmeny-bės prieš Vakarų tautų kal-bas. Bolševikinėje imperijoje nutylima tautinių mažu-mų švietimo problema gim-tąja kalba. Kiekvienoje res-publikoje gyvena daug kitų tautų gyventojų, kurie su-

daro ir kurie nesudaro at-skiro administracinio viene-to. Jie gyvena išsisklaide tarp pagrindinių tautos gy-ventojų, nors kai kuriose vietose, ypač miestuose gana tankiai. Kai kurios tautinės mažumos turi savo mokyklas. Tai lenkai Lietu-voje ir vokiečiai Kazachijo-je. Bolševikai padarė toms tautinėms mažumoms nedi-delę kultūrinę nuolaidą — leido švietimą gimtąja kalba. Gal būtų todėl, kad no-rėjo išlaikyti gerus santy-kius su Lenkija ir Vokietijos federacine respublika.

Bus daugiau

Laiškai Redakcijai

SEKANČIŲ LIETUVIŲ DIENŲ REIKALU

Šen ir ten spaudoje vis pasigirsta balsų, aišku, daugiausiai iš Adelaidės, kad, girdi, sekančios Lietu-vių Dienos t.y. 1986 metais turėtų įvykti Adelaidėje, nes Pietų Australija tais metais švenčia savo 150 me-tų įsikūrimo jubiliejų ir Adelaidės lietuviai tam rei-kalui galėtų gauti iš vyriau-sybės finansinės paramos.

Gaila, kad tokios mintys skleidžiamos žiūrint grynai iš materialinio taško ir vi-siškai neatsižvelgiant į Syd-nejaus lietuvių bendruome-nę, kuri, jeigu 1986 m. Lie-tuvių Dienos įvyktų Adelai-dėje, neturėtų Lietuvių Dienų jau 10 metų, nes paskutinės Lietuvių Dienos įvyko Sydneyje 1978 m. Tuo tarpu Adelaidė jas turėjo 1980 m.

Pagal nusistovėjusią tvarką ir tradiciją sekančios Lietuvių Dienos turėtų įvykti Sydneyje 1986 m., nes Canberra gavo Lietuvių Dienas be eilės išimties ke-liu. Sydneyjaus bendruomenė niekada neužleido savo eilės Canberrai, ir tas ypatingai pabrėžta 1982 metų Krašto Tarybos suvažiavime Mel-bourne (žiūrėk. K.T. proto-kolą).

10 metų tarpas neruošiant Lietuvių Dienų būtų didelė žala Sydneyjaus lietuvių bendruomenei ir iš dalies visai Australijos lietuvių bendruomenei, nes be įtempto pasiruošimo ren-giant Lietuvių Dienas, visas kultūrinis ir bendruomeni-nis gyvenimas praranda tą variklį, kuris stumia visą veiklą ir tam varikliui su-stojus — kas gali atsitikti po 10 metų pertraukos — sunku jį iš naujo užvesti. Visa Syd-nejaus veikla dėl to labai nukentėtų ir vargu ar dar po 4 metų Sydneyje būtų pajė-gus surengti Lietuvių Die-nas.

Dar viena priežastis, tai finansiniai sunkumai Lietu-vių Namų Sydneyje, nes reikia mokėti skolas kaip galima greičiau, kad išbri-dus iš skolų ir Lietuvių Die-nų surengimas Sydneyje būtų didelė finansinė para-ma lietuvių centrui — klubui.

Tuo tarpu Adelaidės Lie-tuvių Namai stovi finansi-niai labai gerai; jei pažvelg-sime į jų metinio susirin-kimo pranešimą tai be judo-mo turto kasoje dar yra grynų pinigų \$ 106.000 (žiū-rėk M.P. Nr 35). Paramą iš Pietų Australijos vyriausy-bės Adelaidės lietuviai gali gauti įvairiais kitais būdais, prašant pašalpos mokyk-loms, tautinių šokių gru-pams, chorams, teatrui, sportininkams ir t.t., bet jo-kiu būdu neatimant iš Syd-nejaus Lietuvių Dienų, nes tuo atveju Sydneyje praras visą savo kultūrinio ir bend-ruomeninio gyvenimo verž-lumą ir atsidsurs dar sun-kesnėje finansinėje padėty-je. Nėra jokios abejonės, kas sužinoję tikrą padėtį visi Australijos lietuviai turėtų paremti šį teisėtą Sydneyjaus bendruomenės reikalavimą

surengti sekančias Lietuvių Dienas Sydneyje.

V. Bukevičius
Gerb. Redaktorium,

Mūsų Pastogės Nr. 32 ap-rašant Sporto Klubu Kovo metinį balių pastebėta, kad programa ne lietuviško sti-liaus.

Stebėtina, kodėl Mūsų Pastogės spaudos baliaus rengėjai neduoda geresnio pavyzdžio, nesiima lietuviš-ky temų ar charakterių, bet būtinai pasigaunama kitų. Tokius rytietiškus šokius ar kitokius stilius pasirinkdami kitų nenustebinsime, nes jų Sydneyje užtiksimas kas-dien daugelyje klubų, resto-ranų. Mūsų 1000 metų istorija daugeliu atžvilgių yra turtingesnė ir gal idome-snė savo charakteriais, apranga ir papročiais. Paga-liau ir mūsų pačių jaunimui lietuviškame stiliuje vaka-ras būtų patrauklesnis, nes tokius rytietiškus šokius gali kasdien matyti bet kur.

Lietuviškos spaudos ba-liuje tai tikrai tikėjomės lie-tuviškos dvasios, o ne rytie-tišky šokių. Atrodo, kad juokiasi puodas, kad katilas juodas.

N. Grincevičiūtė-Wallis

REDAKCIJOS PRIERA-ŠAS. Sveikintume p. Dr. N. Grincevičiūtę - Wallis už jos taiklias laiške iškeltas pas-tabas, jeigu jos būtų patai-kiusios į reikiamą vietą. Čia reikia skirti du dalykus: praveisti visą vakarą atitin-kame pagal programą nu-matyta stiliuje ar tik atlikti programą ir dar lietu-vės menininkės. Būkime tikri, kad niekas nedarytų priekaištų, jeigu lietuviams ir jų naudai scenoje dainuo-tų Joan Sutherland ar Pa-varotti. Vakaro programa sau, o visas vakaro stilius ir charakteris vėl sau. Spaudos baliuje niekas nematė daly-vių arabų aprangoje ar ara-biškai besielgėnčių, kai tuo tarpu sporto vakarą tik mir-gėjo meksikietiškos kepu-rės, ispaniška apranga ir t.t. Tokia karikatūriška imitaci-ja pačius rengėjus pastato pajuokai. Vis dėl to reikėtų skirti meną nuo karikatūros. Pagaliau kas tinka scenai, nebūtinai turi atitikti ir viso parengimo charakterį. Tad ir p. Dr. N. Grincevičiūtės - Wallis pastabos buvo nu-kreiptos ne į tą taikinį. Red.

Grįžimas namo

LIETUVIŲ LAIDOJIMO BIURAS Funerals of Distinction

17 RAILWAY PDE.
FAIRFIELD, N.S.W.
Tel. 724 5408 Veikia 24 valandas per parą

XXIII OLIMPIJADA

Rašo Robertas Sidabras **LOS ANGELES**

Tęsinys

JOJIMAS, kur amerikiečiai pasirodė pranašiausiai - 3 aukso medaliai, joimą per kliūtis laimėjo Joe Fargis, komandinis trijų dienų pirmenybės (arklių išrenavimas, jojimas per laukus, kur reikia įveikti gana sunkias natūralios gamtos kliūtis ir šuoliai per dirbtines kliūtis) pranašiausiai pasirodė taip pat amerikiečiai. J.A. V-bių raiteliai aukso medaliais pasipuošė komandinėse šuolių per kliūtis varžybose. Komandiniai arklių treneravimo aukso medalis teko vokiečiams. Šuolių - treneručių pirmenybėse auksas teko naujazelandiečiui M. Toood, o individualiai arklių treneravimo aukso medaliu pasipuošė moteris iš Olandijos A. Sanders - Keyser. Čia tik dar galima pabrėžti, kad arklių treneravimas vertinamas lygiagrečiai su raitelio grakštumu atliekant nustatytą olimpinę programą bei pratimus ir moterys šiose pirmenybėse jokių lengvatų neturi.

RANKINIO varžybose, moterų grupėje pranašiausiai pasirodė Jugoslavijos reprezentantės. Natsiliko ir Jugoslavijos vyrai, tad aukso medaliai jiems teko abeiose grupėse.

LAUKO RIETULIS - tai buvo pats didžiausias australų nusivylimas, nes jau iš anksto buvo apskaičiuotas aukso medalis. Finaluose pranašiausiai pasirodė Pakistano vyrai ir Olandijos moterys, tad jiems ir teko aukso medaliai.

DŽIUODO imtynėse japonai iškovojo 3 aukso medalius, Pietų Korėja - 1, Vokietija - 1, Austrija - 1.

BURIAVIMAS amerikiečių aukso medalių krautį papildė dar trimis, Naujoji Zelandija dviem ir po vieną aukso medalį gavo Ispanijos bei Olandijos būriuotojai.

Taip suglaustai atrodo Los Angeles Olimpiados 23-jų sporto šakų aukso medalių laimėtojai. Paminėti ir kaikurie pasipuošę kuklesnių spalvų medaliais ir dar reikėtų pridėti, kad tuo pačiu metu vyko parodomosios teniso bei beisbolo varžybos, kurios taip pat sutraukdavo nemažai žiūrovų.

ŽIROVALI, kurie atsilankė į XXIII-čios vasaros Olimpinių Žaidynių atidarymo bei uždarymo iškilmes ir skaitlingai atsilankė į visų sporto šakų pirmenybes viršijo rekordinį 6 milijonų ribą. Tai bus, tikriausiai, pirmoji Olimpijada, kuri ne tik kad neužkrovė Los Angeles gyventojams skolų, bet davė gražių pajamų, kuriuos buvo išdalintos įvairioms sporto organizacijoms. Kaip žinia, Olimpijada ruošia miestas, kuriam yra suteikiama ta garbė ir už jos pravedimą atsakingas yra to miesto burmistras. Montrealio gyventojai dar dabar moka 1976 m. Olimpiados skolas, tad nenuostabu, kad Los Angeles miesto burmistras atsisakė tos rizikos. Padėtį išgelbėjo jaunas, simpatingas sporto mylėtojas Peter Ueberroth, subūręs keletą bendraminčių suorganizavo komitetą,

kuriu jis pirmininkavo ir nusprendė olimpijadą suvesti biznio principu. Gavęs Los Angeles burmistro sutikimą, visas organizacinis komitetas su dideliu entuziazmu bei užsidegimu pradėjo pasiruošimo darbus. Dirbant kilo naujų idėjų, rengėjai susilaukė pritarimo ne tik iš daugumos Los Angeles gyventojų, bet skeptikai, kurie ankščiau idėjai nepritarė atėjo talkon. Apie Olimpiados atidarymą jau buvo rašyta - tai buvo P. Ueberroth triumfo momentas, o komunistinio bloko boikotas, nenoroms pasitar- navo Los Angeles Olimpiados rengėjams. Viešbučiuose atsirado daugiau laisvų kambarių, tai į Los Angeles privažiavo ne tik labai daug amerikiečių iš visų kampų, bet Olimpijada susilaukė labai daug turistų iš viso pasaulio ir nemažai ten vyko suvėluotai, bet pagauti šių labai draugiškų žaidynių azarato, tad XXIII-čioji vasaros Olimpijada užsitar-

SPORTAS

navo **DRAUGYSTĖS ŽAIDYNIŲ** vardą, tikraja šių žodžių prasme!!! Būtų netikslu, nepamirėjus, kad ir šioje Olimpijadoje, kaip ir visuose prieš tai pasitaikę vienas kitas nesusipratimas, kas paliečius sportininkus nuteikė slegiančiai. Amerikiečiai prieš varžybas pateikė Tarptautinei Bokso Federacijai prašymą, kad jų sportininkams rungtyniaujant nebūtų skiriami rusai teisėjai. Australai tokio prašymo nepateikė, už tai du boksininkai areną apėjo su ašarom akyse. Čia norisi paminėti, kad Olimpinių Žaidynių pirmenybės praveda atskirų sporto šakų Tarptautinės Federacijos paskirti pareigūnai bei teisėjai. 100 m. laisvu stilium finaliniame plaukime starterio pareigas atliko vadovas iš Honduro, kuris panašų nesugebėjimą parodė ir paskutinėse pasaulio pirmenybėse, kurios įvyko Kolumbijoje. Pasitaikė ir dar

vienas kitas incidentas bei neobjektyvių teisėjų sprendimų neišvengta. Tačiau kada kai kurios valstybės pasiskundė Tarptautiniam Olimpiniam Komitetui dėl amerikiečių žiūrovų patriotizmo, o kitos dėl T.V. transliacijų į užsienį, kur daugiausia matėsi amerikiečių sportininkai. Į šiuos vaikiškus priekaištus galima atsakyti labai trumpai: patriotizmas nėra bloga yda, kurią mes labai mažai matome kasdieniniame gyvenime. O dabar pažvelkime kaip australai reagavo į jų sportininkų laimėjus aukso medalius!!! Bendrai paėmus Australijos sportininkai Los Angeles pasirodė labai gerai, nežiūrint, kad mums iš rankų išslėdo keli apskaičiuoti aukso medaliai. Mes negalime nusiskusti ir kas liečia T.V. transliacijų ir šias sportines varžybas galėjome stebėti net 16 valandų kasdien, bet užtai 10 TV kanalas amerikiečiams apmokėjo milijonais dolerių. Čia užjausti galime naujazelandiečius, kurių sportininkai pasirodė pranašiausiai ir iškovojo net 8 aukso medalius. Daugiausiai aukso medalių pasipuošė J.A. V-bių reprezentantai, kurių sąskaiton - 83, Rumunija - 20, Vokietija 17, Kinija - 15, Italija - 14, Kanada - 10, Japonija - 10, o mums, tai reiškia Australijos sąskaiton teko 4 garbingiausios spalvos medaliai. Jais labiausiai didžiavosi Pietų Australija, nes iki šiol jos sportininkams nepavyko iškovoti nei vieno aukso medalio, o iš Los Angeles sugrįžo net su trimis: Glynis Nunn, Dean Lukin ir Michael Turtur. Be jau paminėtų aukso medalių, Australijos sportininkai iškovojo 8 sidabro ir 12 bronzos, žmonės, spauda, T.V., valdžios pareigūnai visuose didmiesčiuose olimpiniais reprezentantams suruošė išpūdingus priėmimus, o vyriausybė pasižadėjo atieityje skirti daugiau lėšų sportui, kad atieityje Australijos sportininkai dar geriau pasirodytų ne tik Olimpiniuose žaidynėse, bet ir visuose tarptautiniuose susitikimuose.

Los Angeles žaidynėse, buvo griežtai tikrinama, kad sportininkai nenaudotų neleistinų vaistų, kurie pridoda fizinės ištvermės bei jėgų. Užtai sidabro medaliai buvo atimti suomiui Martti Vainio, kuris atbėgo antras 10.000 m. bėgime bei švedų imtininkui Thomas Johansson. Už tą pačią pradžią, Tarptautinė Sunkumų Kilnojimų Federacija suspendavo visam gyvenimui A. Tarhą iš Lebanono ir A. Tarbą iš Alžyro. Panašus likimas ištiko ir Europos ieties metimo čempionę Anna Verouli, kuri griežtai pareiškė, kad jinai tokių vaistų nenaudojo, nes tai yra labai didelė gėda ne tik jai pačiai, bet tuo pačiu ir visai Graikijai... tai buvo jos pasiteisinimas T.V. pasiaiškinime Atenuose. A. Verouli rekordas yra 72.70 m., o olimpiadoje numetė vos 58.62 metru.

Jaunimo Kongresas

VI-SIS JAUNIMO KONGRESAS

Dabar jau taip yra įprasta, kad kviečiame ateiti visus "iš arti ir iš toli". Na ir prigūžėjo pilna Melbourne Lietuvių Namų salė - jaunų ir vyresnių. Iš Melbourne buvo ir iš Sydnejaus buvo, ir iš Kauno, ir iš įvairių kitų pasaulio kraštų. Visi buvę žiūrėjo mūsų Sekmadienio Spektaklį ir nepaprastai džiaugdamiesi. Valančiaus žodžiais sakant, pliaukšt pliaukšt rankomis plojo.

Nesigirsime kaip viskas gražu ir gera buvo - tegu kiti apie tai papasakoja. Mes tik norime jums visiems atėjusiems ir parėmusiems Jaunimo Kongresą pasakyti **AČIŲ!**

Kai kalbame apie Jaunimo Kongreso naudą, tai pagalvokime ne vien tik apie patį Kongresą, jaunimo suvažiavimą, rezoliucijas, pasiryžimus, susidraugavimus. Pagalvokime ir apie tą didžiulį darbą kongresą beruošiant ir kiek tas darbas išjudina mus. Štai kad ir ši Sekmadienio Spektaklį ruošiant kartu dirbo virš 50 jaunimo!

O ar atkreipėte dėmesį į Tautos Šventės minėjimą Sydnejuje ir Melbourne aprašymus, kuriuose dominavo jaunimas? Adelaidėje, tiesa, tai jau ilgąmetė tradicija.

Aišku, mes irgi žinome kad apie namą bus galima spręsti tik tada, kai jau bus užklotas stogas. Dabar, tačiau, padėkite mums statyti pamatus. O iš tikrųjų ne padėkite, bet kartu statykime. Nėra "mūsų" ar "jūsų", nėra skirtumo tarp jaunimo, senimo ar viduriniųjų taja prasme, kad visi esame lietuviai, visi vienoje toje pačioje bendruomenėje.

Gruodžio 31-mą Canberroje įvyks Jaunimo Kongreso Organizacinio Komiteto susirinkimas kuriame bus apžvelgta ligšiolinė komisijų veikla ir diskutuojama vizorinė Kongreso programa nustatant galutinę programą. Į susirinkimą pakviestas P.L.B. pirmininkas V. Kamantas, dabartinis Australijos L.B. Krašto Valdybos pirmininkas V. Bukevičius ir bus kviečiamas naujai išrinktas Krašto Valdybos pirmininkas / pirmininkė.

Informacijos-Komisija
**AUSTRALIJOS
LIETUVIŲ JAUNIMO
SAJUNGOS
PRANEŠIMAS**

Vykdydama savo nutarimą skatinti jaunimą domėtis bei susipažinti su dabartine Lietuvos padėtimi ir ateities perspektyvomis, Australijos Lietuvių Jaunimo Sąjunga ruošia seminarą, kuris įvyks spalio 17 dieną, 7.30 val. Melbourne Lietuvių Namuose.

Pagrindiniu seminaro kalbėtoju yra pakviestas La Trobe universiteto ekonomikos lektorius Dr. Michael Lawriwsky.

Dr. Lawriwsky yra Australijos ukrainiečių organizacijų federacijos visuomeninių reikalų direktorius. Jis taip pat yra ko-redaktorius žurnalo "Austrian - Ukrainian Review".

Jo tema seminare bus "Disidentinis judėjimas Lietuvoje ir Ukrainoje - problemos ir perspektyvos".

Kviečiame visus šiame seminare dalyvauti, bet ypatingai laukiamas yra jaunimas.

Seminaras įvyks Bendruomenės kambaryje, įėjimas nemokamas ir bus kuo pasistiprinti bei atsigaivinti. Seminare bus kalbama angliškai.

LIETUVIŲ KOOPERATINĖ KREDITO DRAUGIJA

„TALKA“ LTD.

• Moka už indėlius (deposits) 9% metinių palūkanų. Už terminuotus indėlius: aukštesnį procentai mokami automatiškai pasiekus nustatytas sumas.

Nuo \$ 100 iki \$ 10.000 — 12 %
nuo \$ 10.000 iki \$ 20.000 — 13 %
nuo \$ 20.000 ir daugiau — 14 %

TALKA nuo 1984 m. sausio 1 d. sumažina 1/2% už paskolas.

Terr inuoti indėliai priimami tik pilnais \$ 100 ir turi išbūti iki finansinių metų galo, t.y. birželio 30 d. Už atsiimtus term. ind. metų bėgyje — 6%. Procentai užskaitomi už kiekvieną pilną kalendorinį mėnesį finansinių metų gale ir įrašomi į einamąsias sąskaitas. Už įnašus (shares) iki 17% dividendo.

• Teikia paskolas iki \$ 30.000 įkeičiant nekiln. turtą, asmenines paskolas su garantuotojais iki \$ 5000 ir be jų iki \$ 2000. Procentai už visas paskolas užskaitomi kas 3 mėn.

• Įstaiga veikia:

Melbourne šeštadieniais nuo 10 iki 2 val. p.p., sekmadieniais nuo 1.30 val. p.p. iki 3 val. p.p., Lietuvių Namai, 50 Erroi St., North Melbourne. Tel. 328 4957.

Informacijos dar teikiamos pirmadieniais ir antradieniais nuo 9 val. ryto iki 2 val. p.p.

Pašto adresas: "TALKA", Box 4051, GPO, Melb. 3001.

Adelaidėje sekmadieniais nuo 1 val. iki 3 val. p.p. Lietuvių Namuose. Pašto adresas: TALKA, Lietuvių Namai, 6 Eastray St. Norwood, S.A. 5067.

Sydnejuje sekmadieniais nuo 2 val. iki 4 val. p.p. Lietuvių Klubu patalpose 16-18 East Terrace, Bankstown, N.S.W. 2200.

Pašto adresas: "TALKA", Box 4051, GPO, Melbourne, Vic. 3001.

Bus daugiau

Informacija

VYKSTANTIEMS I LD
CANBERROJE

MIRĖ
VLADAS MINIOTAS

Lietuvių Dienoms rengti Canberroje Komitetas praneša, kad svečių apgyvendinimo Komisija terminą registruotis apsisistojimui pratęsia iki spalio 25 d. (buvo skelbta, kad užsakymai į viešbučius ar motelius palengvintomis sąlygomis buvo priimami iki spalio 1 d.). Pavėlavusieji dar gali pasinaudoti siūlomomis sąlygomis.

ŽVEJŲ SUSIRINKIMAS

Spalio 21 d., sekmadienį, 2 val. Syd. Lietuvių Klube šaukiamas lietuvių žvejų klubo visuotinis susirinkimas. Pabrėžtina, kad tai bus ypatingas susirinkimas, nariams privalomas. Čia bus vadovybės pranešimai ir aptariami svarbūs žvejų klubo reikalai.

Spalio 6 d. Sydnejuje mirė aktyvus bendruomenės veikėjas, buv. apyl. p-kas ir darbuotojas Vladas Miniotas. Liūdesy paliko žmona Ona, ir vaikai su šeimomis.

PRANEŠIMAS

Australijos Lietuvių Fizinio Auklėjimo Sąjungos Valdyba kviečia visus sporto klubus nedelsiant registruotis į ateinančią Lietuvių Sporto Šventę, kuri įvyks Canberos mieste.

A.L.F.A.S. Valdyba

PRANEŠIMAS

PRANEŠAMA — KAD SPALIO 27 d., šešt., Geelongo Liet. Namuose šaukiamas metinis Geelongo Liet. Sąjungos Klubu narių

SYDNEJAUS LIETUVIŲ NAMUOSE

16-18 EAST TERRACE, BANKSTOWN (TEL. 708-1414)

Spalio 20 d., šeštadienį, 8 val.,
Sydnejaus Skautų "Aušros" Tunto
KAUKIŲ BALIUS
Įėjimas \$ 5; moksleiviams, studentams
ir pensininkams - \$ 3.

Spalio 21 d., sekmadienį, 2.30 val.

TURGUS

Spalio 28 d., sekmadienį, 2.30 val.,
Sydnejaus Lietuvių Pensininkų
POPIETĖ SU IDOMIA PROGRAMA
Įėjimas \$ 2.00
POPIETĖS PELNAS SKIRIAMAS
SYDNEJAUS LIETUVIŲ KLUBUI!

susirinkimas tokia darbo-tvarke: susirinkimo atidarymas, prezidiumo rinkimai, mandatų komisijos rinkimai, pirmininko, kasininko, išdėninko ir rev. k-jos pranešimai, jų diskutavimas ir tvirtinimas. Toliau naujos

G.L.S. Klubu valdybos rinkimai, klausimai ir sumanymai ir susirinkimo uždarymas.

Po susirinkimo tradicinė suneštinė kavutė ir pabendaravimas prie plokštelių muzikos.

Atkreipiame dėmesį, kad nesusirinkus kvorumui numatytas susirinkimas laikantis S-gos statuto bus teisėtas su visais nutarimais.

Valdyba maloniai kviečia visus narius ir rėmėjus susirinkime gausiai dalyvauti.

Geelongo Liet. S-gos Klubu Valdyba

daryti patikimus šaltinius, iš kurų organų galima tikėtis jų reikalingiems gyviesiems. Pasirašyti nebus privaloma.

PATIKSLINIMAS

Pravedus aukų rinkimą Austr. Liet. Jaunimo Sąjungai per ALB Sydnejaus apyl. Valdybą aukų surinkta ne \$ 150, bet \$ 250. Už klaidą suinteresuotus maloniai atsiprašome. Red.

VIETOJ GELIŲ

Pagerbdami a.a. Viktorą Petrukevičių vietoj gelių Mūsų Pastogei \$ 10 aukojo J. ir M. Siručiai. Ačiū.

SYDNEJAUS PENSININKAMS

Spalio 28 d., sekm., 2.30 val. Syd. Liet. Namuose įvyksta liet. pensininkų klubo popietė. Numatoma turtinga programa ir gausi loterija. Visi dalyviai bus pavaišinti kava ir pyragaičiais. Įėjimas \$ 2. Pelnas skiriamas Syd. Liet. Namams.

Valdyba

SKAITYTOJAMS

Apgailestaujame, kad dėl technišku kliūčių pereitą savaitę Mūsų Pastogės negalėjome išleisti. Sugedus tekstų rinkimo mašinai nesusipėta numerio paruošti. Paskutiniame Spaudos S-gos Komiteto posėdyje nutarta skubiai įsigyti naują rinkimo mašiną, o turima mašina kiek ji bus pajėgi paliks atsargai.

SYDNEJAUS SKAUTŲ AUŠROS TUNTAS

ruošia ir kviečia visus į tradicinį

KAUKIŲ BALIŲ

spalio 20 d., šeštadienį, 8 val. vakaro, Sydnejaus Lietuvių Namuose, Bankstowne.

Baliaus tema: "2001-JI METAI — LIETUVIŲ ODISEJA"

Programoje šokiai ir žaidimai, jaunimo ruošiamą staigmeną, kaukių paradas, loterijos ir t.t.

Kviečiame jau dabar pasirūpinti kaukėmis, kurių geriausios bus premijuojamos.

Įėjimas: \$ 5; moksleiviams, studentams ir pensininkams - \$ 3.

Aušros Tuntas

VISAIP

PRASIDEDA GAISRŲ
PAVOJAI

NSW policijos ir greitosios pagalbos reikalams ministeris skelbia, kad gaisrų

laikotarpis prasidėjęs nuo rugsėjo 29 d. iki ateinančių metų kovo 31 dienos. Per tą laiką gyventojai prašomi elgtis labai atsargiai su ugnimi ir sekti oficialius vyriausybės nurodymus, spaudoje ar per radiją.

NSW vyriausybės transporto ministeris skelbia, kad ateityje išduodant naujus vairavimo leidimus (Driver's Licence) juose bus prašoma pasirašyti, kad po mirties leidimo savininkas sutinka atiduoti savo kūno organus (širdį, inkstus, akis ir kt.) jų reikalingiems gyviesiems. Tuo norima su-

SPAUDOS SĄJUNGOJE

Lietuvių Bendruomenės Spaudos Sąjungos narių metinis susirinkimas įvyks Sydnejaus Lietuvių Klube, 16 East Terrace, Bankstown, lapkričio 18 d., sekmadienį, 3 val.

L.B.S. Sąjungos nariai kviečiami siūlyti kandidatus į Sąjungos komitetą. Nominacijos komitetą turi pasiekti ne vėliau spalio 28 d. Nominacijos patiekiamos raštu su bent dviejų Sąjungos narių bei siūlomojo kandidato parašais. Komiteto adresas: P.O. Box 550, Bankstown, NSW 2200.

Dabartinį L.B. Sąjungos Komitetą sudaro: pirmininkas V. Patašius, vicepirmininkas V. Bukevičius, išdininkas A. Milašas, "Mūsų Pastogės" išdininkas V. Jaras, sekretorius K. Stašionis ir nariai V. Augustinavičius ir Dr. B. Vingilis.

Pagal Sąjungos įstatus per šį metinį S-gos narių susirinkimą atsistatydina du dabartinio komiteto nariai V. Bukevičius ir V. Patašius, bet jie gali būti vėl renkami į naująjį komitetą. V. Patašius yra sutikęs kandidatuoti į naujojo komiteto narius, be to, yra gautas prof. A. Kabailos sutikimas kandidatuoti (siūlė V. Patašius, siūlymą parėmė Dr. B. Vingilis).

Šia proga L.B.S. Sąjungos Komitetas kreipiasi į visus lietuvių spaudos bičiulius, kurie dar nėra Sąjungos nariais, kviesdamas juos įsijungti į Sąjungos narių gretas. Į Sąjungą galima įstoti padāvus prašymą ir sumokėjus vienkartinį \$ 25 mokestį. Metinių nario mokesčių nėra. Stojamasis mokestis padaro asmenis nariais iki gyvos galvos, nebent jie patys paduotų pareiškimą iš Sąjungos išstoti.

L.B.S. Sąjungos Komitetas norėtų matyti kiekvieną sąmoningą Australijos lietuvių Sąjungos narių šeimą.

Lietuvių Bendruomenės Spaudos Sąjungos Komitetas

MELBOURNO LIETUVIŲ KLUBO

BALIUS

spalio 27 d., šeštadienį, Lietuvių Namuose, North Melbourne. Pradžią 7.30 val.

Gros gera muzika, bus skani vakarienė, turtinga loterija. Bilietai: \$ 10 klubo nariams ir pensininkams. Kitiems \$ 12.

Stalų užsakymus priima G. Statkus tel. 857 8502.
Kviečiame visus iš arti ir toli!

LIETUVIŲ KLUBO BIBLIOTEKA SYDNEJUJE PRANEŠA

Jau gauta Sibiro kankinės Elenos Juciūtės knygos "Igarkos naujamiestis" papildomas egz. skaičius ir taip pat eilė kitokių knygų. Pasukėkite įsigyti.

Aukos Vasario 16 Gimnazijai:

E. Rotcienė (pensininkė) \$ 50 ir T. Rotcas \$ 50. Gimnazijos vardu aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

S.L.K. Bibliotekos
Vadovybė

Mūsų Pastogė

AUSTRALIAN LITHUANIAN WEEKLY

Published
by the Lithuanian Community
Publishing Society Ltd.
P.O. Box 550
Bankstown, N.S.W., 2200

Administracijos adresas: P.O. Box 550 Bankstown 2200
Administracijos tel. 709 4846
Prenumerata:
Australijoje metams \$ 25
Užsienyje papr. paštu \$ 30
Oro paštu į N. Zelandiją \$ 40
Oro paštu kitur \$ 55

Redaktorius V. Kazokas
Redakcijos adresas: 13 Percy St. Bankstown, N.S.W. 2200
Tel. 709 8395

Redakcija rašinius taisy ir skelbia savo nuožiūra. Už skelbimų turinį neatsakoma.